

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Til
Selskabet for Efterslægten,
især til
Skolebørnenes Forældre.

En Indbydelse

til at bivaane Realskolens almindelige Examen fra 23—27 Febr.

hvorefter

dens Stiftelsesdag skal høitideligholdes Onsdagen den 4 Martii

ved en Tale

af

Christen Pram,

Committeret i det kongelige Oekonomie- og Commerce-Collegium.

Kjøbenhavn. 1801.

Trykt paa Selskabets Bekostning
hos Boas Brünnich.

Ny Kjøbing *Atthentraty Koles.*
DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Medborgere!

Er erfaringen har lært os, at den sædvanlige Indbydelse i Stadens offentlige Blade let oversees. Thi vende vi os umiddelbar hen til Eder, som kunne formodes gierne at tage Deel i Selskabets Skiøbne og Realskolens Fremgang.

Hvad uegennyttigt Borgerfind, i Aaret 1786 stiftede, har uegennyttigt Borgerfind og frivillig Iver for det Gode nu vedligeholdt i femten samfulde Aar. Vore Protocoller fremvise en lang Række af hæderværdige, og for en stor Deel berømte Navne, af Mænd, der frivilligen have bidraget til Institutets gavnlige Virksomhed, som daglige Inspecteurer i alle Skolens Klasser, som Embedsmænd i alle Selskabets Administrations Grene, som Katheder Lærere, hvis Forelæsninger endnu erindres med varm Taknemmelighed. Skolens fastsatte Lærere have ei kundet andet end kappes med hiin Borgerdyd; adskillige af dem

have her forberedet sig til vigtigere Embeder, nogle nævnes stedse endnu med Enthufiasmus af den her dannede modnere Ungdom, og de fleste have erhvervet sig reffardigt Krav paa Forældrenes Erkiendtlighed. I femten Aar har Skolen udfendt et betydeligt Antal af Börn og Ynglinger, hvoraf en i Sandhed ikke faa ringe Deel nu allerede bör henregnes til Statens tilvoxende ægte Rigdom; og endnu i de fidsfe Tider har Hovedftadens nye indrettede Normalffkole givet de herfra udgangne Lærlinge et hæderligt Vidnesbyrd. Alt dette er ffceet i Stilhed. Thi Selskabets og Skolens förste Stiftere anfaae for Ret, at det danske og norffe Folks Særkiende, Kraft uden Bulder og Daad uden Bram, ei burde favnes ved et Institut, fom med Föie kan agtes for et Værk af den ædleste Almeenaand: og dette Præg af fand Beskedenhed har det Hele beholdt indtil denne Dag. Uden at fynde imod dette vort Samfunds Hoved-Charaktertræk, tör vi Underffkrevne fremffætte hiine ei ubekiendte Kiendfgiærninger, da vi ei kunne tilegne os Noget af vore Formænds Fortienester, uden et Exempel paa Borgerdyd, fom bör og ffkal efterlignes. Eller ffkulde det gamle Sekels Mönfter være uden Virkning i det begyndende Aarhundrede? .

Men, Medborgere! vi alene kunne ei fremvirke, hvad vore Formænd ikkun opnaaede ved mange frievillige Medarbeideres Raad, Hielp, Opmuntring og Deeltagelse. Er det ikke Pligt, uden al falffk Undffælse offentligent at tilfftaae den nærværende Tids Mangler, da Fremtiden lover os Eders kraffrige Underfföttelse? Hörer, dömmet, og raader!

En ædel, almeennyttig Hensigt begejstrede for femten Aar siden nogle faa Dannemænd til kraftig Udførelse af en vel udtrækt Plan. I en kort Tid var Selskabet stiftet, Realskolen indrettet. Længere, end man kunde have ventet, vedvarede den frivillige Virksomhed: og Skolens Organisation og Gang vandt en Fæsthed, hvorved den hidtil er vedligeholdt. Men Nyhedens Interesse forsvinder hastigen, og den første Enthusiasmus kjølnes omsider. Alle Deeltagende havde desuden deres bestemte Virkekreds i Staten, der krævede deres Tid og Kraft. Derfor traadde først de daglige Inspecteurer tilbage, og en bestandig Inspecteur ansattes. Katheder-Lærernes Antal formindskedes med Tiden. Alligevel blomstrede Skolen endnu. Forældrene vedbleve at ytre Tillid til dens Indretning; og denne Tillid er tilsidst gaaet faa vidt, at man har overladt den hele Bestyrelse til nogle faa Medlemmers Omhuc. Selskabets General-Forsamlinger holdes hvert Fierding-Aar. Her skulle vi alle underrettes om det Heles Tilstand, om Skolens Forfatning o. s. v.; her skulle vi alle broderligen overveie, hvorledes Selskabets Hovedhensigt, Barndommens Forædling ved en forbedret Underviisning bedst kunde fremmes; her skulde vi lære at kiende dem, der ere villige og istand til at træde i vore uforglemmelige Formænds Fodspor. Men hvorfor skulle vi da fortie det, at et General-Møde i de sidste Aar aldrig har seet et betydeligt Antal af Medlemmer forsamlet? — Medborgere, unddrager os ikke Eders Deeltagelse, Eders Raad, Eders kraftige Hielp!

Fædre!

Enhver af Eder har sit Kald. Statens forøgede Virksomhed, Tidens tungere Gang kræver nu langt mere Ansændelse, end tilforn, blot til det Fornødnes Erhvervelse, blot til de daglige Pligters Opfyldelse. Desuagtet henvende vi os til Eder med den faste Tillid, at I ville opfylde en Bøn, som ene og alene figter til Eders Börns Bedste. Faderens Kierlighed til Sønnen er en udtømmelig Kilde af Kraft.

Vel trænger Skolen ei nu paa samme Maade eller i samme Grad, som ved dens første Stiftelse, førend en bestandig Inspecteur blev til, til daglige frivillige Opsynsmænd; men Eders levende Deeltagelse vil alligevel glæde os, opmuntre Skolens Lærere, og anspore Lærlingerne til videre hældig Fremgang. Under da Skolen og alle dens Klaffer stundom Eders Besøg; seer og prøver selv, hvorledes enhver af os opfylder sin Pligt; og glædes ved det Gode, som her udrettes ogsaa for andre end Eders egne Børn.

Ifær [bede vi om Eders Nærværelse] ved Skolens offentlige Examen.

Vist nok var det tænkende, selvstændige Mænd værdigt, i mueligste Stillehed at ville opnaae et almeennyttigt Maal. Derfor har

man aldrig offentlig gjort det hele Publikum opmærksomt paa, hvad nogle hundrede frivilligen forenede Borgere kunde virke. Derfor har man aldrig villet glimre ved Fester og Forsamlinger, som kunde falde i Öinene. Derfor har man aldrig med Bafun og höien Röft indbudet til Skolens aarlige Prövelser. Men det Gode, som skeer i Lön-
dom, oversees og glemmes letteligen; og et Foretagende, som ei kan lykkes, uden ved forenede Kræfter, mangler da den fornödne Hielp. Medborgere! Fædre! Eder Alle opfordre vi til ei at forfömmen en Lei-
lighed, hvorved den gamle Interesse for et almeennyttigt Institut kunde leve op igien, vedligeholdes, og opflammes til virksom og kraftfuld og stadig Deeltagelse!

Vist nok kan Du, indsigtfulde Fader! i huusligt Hjem selv prøve Din Sön, selv overbevise Dig om, hvad han har lært, og hvor meget den indsamlede Kundskab har bidraget til hans fædelige Foræd-
ling. Men betänk, hvor meget Din Sön skylder den ædlere, velsty-
rede Kappelyst! betänk, at denne ei kan finde Sted uden i mange Börns Samfund! betänk dette; og betal Din Söns Gield til hans Med-
discipler, ved at agte paa den hele os betroede Ungdoms Fremgang!

Kunne vi Underkrevne end ikke roefe os af vore Formænds Talenter, Kundskaber, og kraftigen understöttede Virksomhed; saa have vi dog arvet efter dem det rene Borgerfind, som befiehlt med Kraft til at opfylde frivilligen paatagne Pligter. Dette Borgerfind gi-

ver os ogsaa Mød til ved dette Blad at opfordre Eder, Medborgere!
Fædre! til med mueligste Dæltagelse at bivaane Skolens offentlige
Examen, som skal holdes i fem Dage fra den 23 til den 27 Februarii.

Directionen og Skole-Commissionen i Selskabet for Efterlægten
den 19 Februarii 1801.

A. Mat.	J. Jürgensen.	Sander.	Kierulf.
	F. Münter.	J. Drejer.	

